

Het conflict bij Brink's Belgium: van staking tot faillissement

Michel Capron

Op 27 oktober 2010 begonnen de chauffeurs van geldtransporteur Brink's Belgium een sociale strijd die (voorlopig) met het faillissement van deze firma door de handelsrechtbank van Brussel op 2 februari 2011 wordt afgesloten. Het is op het eerste gezicht een verbazingwekkend maar wel zeer opmerkelijk conflict dat andermaal de speciale problemen in herinnering brengt die opduiken als men zich tegen de bedoelingen van een multinational wil verzetten. Verbazingwekkend is het omdat de sector van het geldtransport bij ons slechts weinig stakingen kent.¹ Al meer dan tien jaar geleden werden de veiligheidssystemen verbeterd ("intelligente" geldkoffers, modernere bestelwagens met dikkere bepantsering), maar de sector kreeg wel te maken met twee soorten problemen: de vermindering van het volume van geldtransporten wegens het toegenomen elektronische betaalverkeer bij de belangrijkste klanten (banken en grootwinkelbedrijven) en daarmee samenhangend een vermindering van het aantal werknemers en bedrijven. In 1998 waren ze nog met hun vieren in de markt: de Groep 4 Securitas (55 procent marktaandeel), Brink's Ziegler (20 procent), GMIC (20 procent) en Baron Security (5 procent). In 2010 blijven nog slechts G4S (ongeveer 70 procent) en Brink's Belgium (bijna 30 procent) over. Het conflict bij Brink's Belgium is dan ook een soort van donderslag bij heldere hemel in een min of meer vredige sector.

Omwille van meerdere redenen spreekt het conflict tot de verbeelding. Vooreerst wegens het optreden van het Amerikaanse moederbedrijf The Brink's Company. De leiders treden op sociaal vlak op als nostalgici van toen conflicten met behulp van Winchester en Colts werden beslecht. Het op brutale wijze willen opleggen van en het niet willen onderhandelen over een

Als men de interacties tussen de verschillende actoren van het conflict evalueert, moet men erkennen dat, op dit moment, de leiders van de Europese Unie meer bij de economische eenwording betrokken zijn dan bij het respect voor de sociale rechten, en dat ze nog altijd geen enkel dispositief hebben ontworpen om de handelingen van de multinationale bedrijven op hun territorium te reguleren.

herstelplan voor het filiaal Brink's Belgium botste frontaal op de praktijken van ons sociaaloverlegsysteem. Tegen het ontbreken van een manoeuvreerruimte van de leiders van het Belgische filiaal en de arrogantie van de Amerikaanse aandeelhouder komen de werknemers in opstand. Tegen dit onverwachte verzet in en tegen de vakbonden die de werkgelegenheid en de sociale verworvenheden willen verdedigen (o. a. het bediendestatuut van alle werknemers), besluit de directie van de multinational op 12 november om het faillissement aan te vragen. Er volgen een aantal gerechtelijke procedures en onderzoeken die een reeks onregelmatigheden van de kant van Brink's Belgium en van het moederbedrijf aan het licht brengen. De handelsrechtbank van Brussel benoemt twee tijdelijke bewindvoerders die, om te zorgen voor de continuïteit van de vennootschap, belast worden met het in kaart brengen van de werkelijke financiële toestand en het onderzoek naar verschillende twijfelachtige operaties rond misbruik van vennootschapsgoederen, ja zelfs naar frauduleus faillissement. De tijdelijke bewindvoerders gaan ook naar mogelijke overnemers op zoek. Het gemeenschappelijk project van R. Baron samen met de Zweedse groep Loomis eind december blijkt uiteindelijk het enige aanvaardbare voorstel. Zelfs al bevat dit project voor de arbeiders pijnlijke inleveringen, dan toch lijkt het voor de meerderheid onder

hen werkzekerheid op te leveren samen met het voortzetten van de activiteiten. Maar ontmoedigd door de financiële zwakte van Brink's Belgium en door de angst voor mogelijke sociale onrust, ziet de raad van bestuur van Loomis ten slotte af van overname van Brink's Belgium. Bij ontbreken van een andere overnemer wordt het faillissement onvermijdelijk. Dat laatste wordt op 2 februari uitgesproken. Daarna pogen twee curatoren een sociaal plan voor de ontslagen te ontwikkelen, zonder echter helemaal de hoop op een betrouwbare – maar wanneer? – overnemer op te geven die Brink's Belgium weer vlot kan trekken. Een voorlopig bitter einde volgt dan voor de werknemers die niets anders doen dan hun rechten verdedigen, maar intussen op een multinationale onderneming botsen die daarna zijn doel bereikt: weg met een filiaal dat een bodemloze put is. Dat verlies kon deze multinational niet langer tolereren, want winstgevendheid gaat uiteindelijk boven alles.

The Brink's Company en Brink's Belgium

De Amerikaanse multinational The Brink's Company heeft haar hoofdkantoor in Richmond. Opgericht in 1859, is ze vandaag in meer dan 50 landen in de sector van de waardetransporten en van de logistieke beveiliging operationeel.² Eind 2009 stelde de groep ongeveer 59.400 personen tewerk en bezette ze daarmee in de wereld de eerste plaats in deze sector. The Brink's Company is in vier geografische zones opgedeeld: Noord-Amerika; Europa, Midden-Oosten en Afrika (Brink's EMEA); Latijns Amerika; Azië en de Stille Oceaan. Voor het boekjaar van 2009³ kon het bedrijf voor de geconsolideerde activiteiten op een inkomen van 1,724 miljard euro⁴ met een operationele winst van 164,1 miljoen

euro rekenen, de kapitaalbestedingen bedroegen 131,2 miljoen euro met activa van 1,446 miljard euro. Dan T. Michael zit de directie van de groep voor. Er bestaan een aantal comités⁵ waarvan de taken en opdrachten, wat het personeel aangaat, vooral de leden van deze comités en een groot aantal directeuren betreffen. Voor wat de human resources en voor wat het “lagere” personeel betreft ligt niets vast over de arbeidsverhoudingen. De vakbonden bestaan voor hen niet. Nochtans zegt de groep in haar ethische code een voorbeeldige ondernemersrol te willen spelen: “Ons bedrijf draagt eveneens de bijzondere verantwoordelijkheid van goed beheer voor de samenlevingen waarin we actief zijn. Wij zijn gevoelig voor de economische rol die wij er spelen en wij leveren een bijdrage aan zowel de communautaire als de nationale instellingen en wij moedigen de bedienden, het kaderpersoneel en de directeuren aan om persoonlijk in de dienstverlenende organisaties van de bevolking een actieve rol te spelen.”⁶ Daarom is het op zich niet zo verwonderlijk dat vanuit die visie de sociale relaties op de achtergrond verdwijnen of zelfs gewoon worden geïgnoreerd. Voor deze multinational is een confrontatie met het syndicale feit in België en in Europa klaarblijkelijk niet zó vanzelfsprekend.

Brink's is als bedrijf sinds 20 december 1972 in België aanwezig in samenwerking met het transportbedrijf Ziegler, waarvan het geldtransport één van zijn activiteiten

was. Vanaf den beginne werden de werknemers onder het bediendestatuut aangeworven (Paritaire Commissie 218). In 2000 scheidde Brink's Belgium van Ziegler (dat de sector heeft verlaten) en in 2003 heeft Brink's Belgium (BB) de activiteiten van GMIC (dat intussen “Initial Security” is geworden) overgenomen, waarna het de markt van het geldtransport met de dominante firma G4S deelde. Vanaf 2000 leed BB onder de concurrentie met G4S⁷ en moest het bedrijf tot verschillende herstructureringen overgaan, waardoor het personeelsbestand van ongeveer 800 tot 466 werknemers begin 2010 verminderde. In 2009 hebben twee gebeurtenissen de situatie veranderd. Aan de ene kant is er de transfer van de financiële diensten, van de directie der veiligheidsdiensten evenals van de commerciële en sociale diensten naar Nederland. Waardoor een bijna spookachtige directie ontstaat die officieel nog wel in België is gevestigd, maar van al haar essentiële bevoegdheden is ontdaan (zie verder). Van de andere kant heeft het vertrek van een van haar grote klanten, nl. de bank Dexia, naar G4S het verdienvermogen van BB sterk aangetast. Er volgt een verslechterende van de financiële toestand (met een gecumuleerd verlies van 20 miljoen euro), waaraan het hervormingsplan, dat eind oktober 2010 tot een sociale explosie zou leiden, geacht wordt te verhelpen.

De structuur en de financiële gegevens over Brink's Belgium kan men in de databank van de diensten aan de bedrijven van de

Waalse Regio⁸ vinden. Volgens informatie van 15 oktober 2010 heeft het bedrijf zijn hoofdvestiging in Laken. Er werken zo wat 438 personen te Laken, Strombeek-Bever, Zaventem, Machelen, Hasselt, Gent en Houdeng-Goegnies (in feite te Strépy-Bracquegnies). BB beschikt als beveiligingsbedrijf over een exploitatievergunning door de Federale Dienst van Binnenlandse Zaken verstrekt. Het beschikt over een kapitaal van 20,971 miljoen euro; de omzet bedraagt respectievelijk 31,403 miljoen euro in 2007, 31,957 miljoen euro in 2008 en 30,947 miljoen euro in 2009. De databank vermeldt als verantwoordelijken van BB mevrouw S. Thuysbaert (COO: Chief Operations Officer), de heer M. de Bernardin (directeur human resources), mevrouw A.-S. Deprez (directrice verkoop en communicatie) en de heer J.-P. Schoonbroodt (directeur financiën). Paradoxaal genoeg wordt niemand van deze personen ooit tijdens het hele conflict in de pers genoemd, omdat de werkelijke bevoegdheden naar Nederland zijn overgebracht. Nochtans oefenen deze leiders, of wie ze ook mogen zijn, van dit filiaal van de multinational (zoals we nog zullen zien) geen enkele invloed uit op de beslissingen, daar de operationele en strategische richtlijnen door het moederbedrijf in Richmond via de directie van de zone Brink's EMEA worden opgelegd.

Brink's Belgium telt vier operationele vestigingen in Machelen, Hasselt, Gent en Strépy die geldtransporten voor de financiële instellingen, grootwinkelbedrijven en de detailhandel verzorgen. Het bezit daarbij een afdeling “Global Services” in Zaventem dat voor een ander filiaal van de groep, nl. Brink's Diamond and Jewelry Services (BDJS)⁹, valutatransporten (diamanten, juwelen, goud, kostbare metalen) verzorgt, waarden die BDJS ontvangt en op de luchthaven beveiligt. BB en BDJS zijn twee filialen die van de zone Brink's EMEA afhangen.

Het begin van het conflict

Op 28 oktober 2010 gaat het personeel van de vestiging van Strépy spontaan in staking en bezet er de gebouwen. Dat zal door de werknemers van de vestigingen van Machelen, Hasselt en Gent worden geïmiteerd. Ze protesteren tegen een herstructureringsplan van de directie om, behalve de sluiting

van de Henegouwse vestiging (Strépy), ook nog voor de geldtransporteurs de overgang van het bediende- naar het arbeidersstatuut op te leggen, met dientengevolge een verandering van de arbeidsvoorwaarden en de beloning. Ook wil men de afdeling “Global Services” aan het filiaal BDJS, dat ronduit winstgevender is, verkopen. De werknemers van Strépy beveiligen de valuta (in de intelligente koffers verbonden aan de bestelwagens) en de wapens. Op 29 oktober geeft de rechtbank van eerste aanleg van Bergen (Mons) op eenzijdig verzoek van de directie aan een deurwaarder en de ordehandhavers de opdracht voor de overgave van de wapens en het geld te zorgen, hetgeen de stakers weigeren. De vakbondsorganisaties vragen dan om te onderhandelen, hetgeen de directie weigert. Op 4 november mislukt een vergadering met een sociaal bemiddelaar, want de directie bezit geen enkel mandaat daartoe en ze ziet zich verplicht om voortdurend met de Amerikaanse aandeelhouder contact op te nemen. Die laatste is vast besloten om zijn plan zo maar op te leggen: over de overgang naar het arbeidersstatuut mag niet worden onderhandeld daar de concurrentiepositie van Brink’s ten aanzien van G4S, waarvan de werknemers het arbeidersstatuut hebben, moet worden verbeterd. De hardnekkigheid van de Amerikaanse directie op dit punt doet de vakbonden vermoeden dat de directie de sector van het geldtransport failliet wil laten gaan na eerst het statuut van de werknemers te hebben veranderd, om nadien aan BDJS niet alleen het transport van valuta en kostbare metalen, maar tevens het geldtransport toe te vertrouwen. Dat vermoeden wordt versterkt door de vraag van BDJS om voor behalve het vervoer van diamanten en kostbare metalen, eveneens voor geldtransport een vergunning te verkrijgen. De staking blijft dus duren en onder de klanten van Brink’s, hier de kantoren van ING en BNP Paribas Fortis en de handelszaken (Delhaize, Kinopolis), ontstaat een gebrek aan liquiditeiten. Vanaf 6 november geeft de minister van Binnenlandse Zaken A.-M. Turtelboom opdracht aan de Nationale Bank om zelf, onder politiebescherming, het vervoer van biljetten te verzekeren. Deze maatregelen veroorzaken een felle irritatie bij de vakbonden.

Minister van Werk Joëlle Milquet tracht dan de situatie te deblokkeren door op 8 en 10 november met haar kabinetschef de

directie van Brink’s Belgium te ontmoeten.¹⁰ De directie van BB presenteert haar een plan dat te nemen of te laten is.¹¹ Ze wil de verandering van statuut¹² verkrijgen en dat omwille van twee essentiële redenen: aan de ene kant wil ze een einde maken aan de financiële verliezen (een gecumuleerd bedrag van 19,6 miljoen euro sinds 2003) die in 2009 door het verlies van het contract met Dexia zijn toegenomen; van de andere kant wil de directie met gelijke wapens met de groep G4S kunnen concurreren. Wat dat betreft heeft BB bij de Mededingingsraad tegen G4S een procedure wegens oneerlijke concurrentie aangespannen; dit verzoek is dan nog in onderzoek. Tijdens de tweede ontmoeting dreigt de Amerikaanse aandeelhouder BB failliet te laten gaan in geval zijn plan wordt afgewezen en de staking wordt voortgezet. Hij stelt daarbij nog als voorwaarde dat Bpost (en andere autonome overheidsbedrijven) klant van BB blijft. De vakbondsreactie blijft niet uit: in geval van het sluiten van de boeken zal er een juridische klacht wegens frauduleus faillissement worden ingediend.

Op 12 november kondigt de multinational aan dat ze een faillissementsaanvraag indient: ze “heeft het behandelen van contant geld in België gestaakt”¹³, maar ze “gaat door met in België te functioneren via het bedrijfsonderdeel Global Services dat het beveiligde transport van diamanten, juwelen, kostbare metalen, bankbiljetten en andere producten verzekert.”¹⁴ Ten slotte boekte BB tijdens de eerste negen maanden van 2010 een omzet van 24,6 miljoen euro en leed het een operationeel verlies van 5,38 miljoen euro, inbegrepen de 2,3 miljoen euro vertrekpremies opgenomen in de geconsolideerde jaarrekeningen van 2009. Deze persmededeling doet verschillende vragen rijzen. Aan de ene kant blijkt dat Global Services blijft functioneren, maar men mag zich afvragen of dit bedrijfsonderdeel wel een vergunning voor geldtransporten bezit. Van de andere kant blijkt dat een reservering voor “vertrek” (of ontslagen?) al in de jaarrekeningen is opgenomen. Men kan op dat moment onmogelijk weten welke werknemers worden geviseerd. De directie van BB licht de vertegenwoordigers van het personeel tijdens een buitengewone ondernemingsraad in: het faillissement betreft de 4 operationele vestigingen en dus 430 werknemers. De aangevoerde redenen zijn divers. In de

eerste plaats heeft BB (dat 80 procent van zijn omzet in Wallonië maakt) wegens de staking waarschuwingen van klanten als Bpost, Pizza Hut en Quick gekregen. Ten tweede is BB de steun kwijt van Brink’s International Holding AG (BIHAG), gevestigd in Zwitserland. De laatste eist vóór 10 december de terugbetaling van 11,5 miljoen euro aan kredieten, waar nog eens 3,5 miljoen euro schulden bijkomen, hetgeen voor BB een ernstig liquiditeitsprobleem betekent. BDJS, dat reeds 31 werknemers van BB heeft overgenomen, verkrijgt van A.-M. Turtelboom op diezelfde 12 november een – weliswaar voorlopige – vergunning voor geldtransporten.¹⁵ Dan komen een aantal onregelmatigheden aan het licht.

De onregelmatigheden van Brink’s Belgium en van The Brink’s Company

De vakbonden onthullen dat BB geen jaarverslag over 2009 bij de Nationale Bank heeft ingediend. Als belangrijkste en zelfs exclusieve schuldeiser moet BIHAG zich over de schulden van BB ontfemen. Als de procureur des konings zich tot de handelsrechtbank van Brussel wendt, constateert hij dat BB inderdaad geen jaarrekeningen bij de Nationale Bank heeft ingediend, dat er geen informatie over het respecteren van de sociale verplichtingen voorhanden is, dat er geen spoor van proces-verbaal van de laatste ondernemingsraad te vinden is, dat er geen beheersrapport en geen rapport van de commissaris-revisor van KPMG voor wat de faillissementsaanvraag betreft te bekennen zijn. Hij meent ten andere dat de faillissementsaanvraag onontvankelijk is, omdat die door drie bestuurders werd ingediend van wie het mandaat niet was hernieuwd tijdens een Algemene Vergadering (AV) die men in juni 2010 had moeten houden. Deze AV vond immers niet plaats, de rekeningen voor 2009 werden niet goedgekeurd en de bestuurders waren dus niet gemachtigd om BB te vertegenwoordigen bij het indienen van een faillissementsaanvraag. Daarbij beschikt BB nog over een som van 864.000 euro in kas. Dus is er geen sprake van een betaalstaking en BB beschikt tevens over nog te ontvangen 8,2 miljoen euro vorderingen waarvoor geen dagvaarding is uitgegaan of waar geen beslag werd opgelegd. Ten slotte kan de aanklacht van cash-pooling (d.w.z. de kredieten door Brink’s EMEA via BIHAG) slechts vanaf 12 december effect sorteren.

De procureur des konings concludeert hieruit dat de aanvraag tot faillissement van 12 november daarom voorbarig, onontvankelijk en ongegrond was. Om de toestand op te klaren benoemt de handelsrechtbank dan Alain Zenner (advocaat) en Gérard Delvaux (bedrijfsrevisor) tot tijdelijke bewindvoerders van Brink's Belgium.

De voorlopige bewindvoerders en justitie komen in beweging

De opdracht van het duo Zenner-Delvaux is driedelig. Vooreerst moet het de werkelijke financiële toestand van BB vaststellen en vooral bekijken of dit bedrijf over voldoende liquiditeiten beschikt om zijn activiteiten voort te zetten. Daarvoor moeten ze twee buitenlandse bestuurders ontmoeten: Ran Ancho (Nederland) en Carlo Weisen (Luxemburg). Daarna moeten ze contact opnemen met de belangrijkste klanten van BB om hun intenties te weten te komen. Ten slotte moeten ze zich naar de vier bewaakte operationele vestigingen begeven daar de werknemers hun staking voortzetten. De vakbonden antwoorden dat een werkhervatting te overwegen is op voorwaarde dat de lonen betaald kunnen worden¹⁶ en dat het bediendestatuut behouden blijft.

Terwijl de voorlopige bewindvoerders aan hun opdracht beginnen, opent het Parket van Brussel op 16 november een onderzoek naar misbruik van vennootschapsgoederen. Verschillende elementen vallen het gerecht op. Ten eerste, de verkoop van BDJS. Op 27 oktober werd Global Services¹⁷ aan BDJS voor 3,4 miljoen euro verkocht. Deze som werd echter direct aan Brink's EMEA betaald, dat, via het systeem van cash-pooling beheerd door BIHAG, de activiteiten van BB financierde. Ten tweede, doordat EMEA ten slotte de enige schuldeiser van BB was, kon er geen sprake van een betaalstaking zijn, dus ook niet van faillissement. Ten derde, BB bezit verschillende gebouwen, waaronder dat van Laken dat volgens de vakbonden verschillende miljoenen euro waard is en waarop geen hypotheek rust. Ten vierde, BB heeft, ondanks het gecumuleerde exploitatiekort van ongeveer 20 miljoen euro, nooit een beroep gedaan op de wet betreffende de continuïteit der ondernemingen. Ten slotte zijn sinds het begin van de staking 150 miljoen euro in de brandkasten van

Gérard Delvaux (l.) en Alain Zenner

de operationele vestigingen geblokkeerd: de tijdelijke bewindvoerders zouden deze fondsen van klanten kunnen deblokken om te voorkomen dat zij naar de concurrentie overstappen. Gezien deze elementen verwerpt de rechtbank van koophandel van Brussel op 17 november de faillissementsaanvraag van BB, o.a. op grond van de onbevoegdheid van de bestuurders van wie het mandaat niet werd hernieuwd. Alle gestelde daden vanaf eind juni 2010 zijn daarom geannuleerd, inbegrepen de verkoop van Global Services aan BDJS.

De voorlopige bewindvoerders ontmoeten op 18 november de vakbonden om hen voor 22 november een werkhervatting voor te stellen. De vakbondsorganisaties stellen als voorwaarde het overnemen van alle werknemers van alle vestigingen en hun sociale verworvenheden, o.a. het bediendestatuut. Op dezelfde dag ontmoeten ze twee kandidaat-overnemers: de Belgische onderneming Cobelguard¹⁸ die in België en het Groot-Hertogdom in de bewaking actief is en die reeds een vergunning voor het transport lichte fondsen (vervoer van cash voor de detailhandel) bezit, evenals de Zweedse groep Loomis AB. Tegelijkertijd is er te Brussel een solidariteitsbetoging van ongeveer 1.000 mensen voor de werknemers van Brink's. De vakbonden ontmoeten A.-M. Turtelboom naar aanleiding van o.a. de tijdelijke vergunning aan BDJS. De minister zegt de uitspraak van de handelsrechtbank te moeten afwachten en voor wat het geldtransport door de Nationale Bank betreft gaat het om een beperkte en totaal uitzonderlijke procedure ten

einde het geld van de klanten van Brink's te beschermen.

In een interview¹⁹ legt A. Zenner de doelstellingen van het door Ran Ancho uitgedroemde herstelplan uit: van de ene kant meer samenhang tussen BB en BDJS verzekeren door aan de laatste de taken van Global Services toe te kennen waarvan de 30 werknemers op 3 november naar de hoofdvestiging van BDJS te Antwerpen zijn overgeplaatst; van de andere kant worden gerechtelijke verzoekschriften tegen G4S ingediend, omdat deze laatste personeel van BB dat werkt voor Dexia, heeft aangenomen: dat personeel had zijn statuut van bediende moeten behouden daar het in de ogen van BB een overname van een activiteit betrof. Deze redenering werd door G4S verworpen. De Amerikaanse leiders van Brink's zijn ten andere naar België gekomen en toonden zich bereid om te investeren en om de werkgelegenheid te garanderen, echter op voorwaarde dat het personeel naar het arbeidersstatuut overgaat. De syndicale afwijzing en de staking hebben The Brink's Company ertoe gebracht om de boeken te sluiten. Mocht daarbij BIHAG de kredietlijnen (toegekend via een Cash Concentration Agreement) hebben doorgeknipt, dan is dat omdat het afhaken van Dexia de verliezen bij BB – die zich al jaren ophoopten – heeft bevorderd. Ten slotte werd Global Services aan BDJS voor 3,4 miljoen euro verkocht, een som die op rekening van BIHAG in Londen werd gestort. Van zijn kant meent meester Faes, de advocaat van BB, dat zijn cliënt de regels van goed bestuur heeft gerespecteerd en hij

ziet geen andere uitweg dan het uitspreken van het faillissement.

Uit deze elementen trekt A. Zenner een drievoudige conclusie. Hij gelooft niet dat het mogelijk is om de werknemers in geval van een overname na faillissement onder het bediendestatuut te behouden²⁰, daar daarenboven de overnemer ook zelf het aantal werknemers kan overnemen dat hem noodzakelijk lijkt. Ten andere, bij een niet-hervatting van het werk zullen de klanten naar de concurrentie overstappen en zal men geen overnemer kunnen vinden. Ten slotte is er misbruik van vennootschapsgoederen door BB, maar, op dat ogenblik, was er geen sprake van frauduleus faillissement en de wettelijkheid van de verkoop van Global Services aan BDJS moet nog worden gezien.

De vakbondsorganisaties besluiten om op 22 november het werk te hervatten, maar merken wel op dat het niet het bediendestatuut is dat dit BB's winstgevendheid schaaft.²¹ De werkhervatting wordt op 20 november goedgekeurd na het sluiten van een sociaal akkoord waarin de tijdelijke bewindvoerders er zich toe verplichten om tijdelijk het statuut en de sociale voordelen van de werknemers te behouden, maar tegelijkertijd nodigen ze hen uit te participeren in de onderhandelingen met de potentiële overnemers. De lonen van de werknemers (1,5 miljoen euro per maand) zullen worden gefinancierd door het verzilveren van uitstaande vorderingen en door voorschotten betaald door BNP Paribas Fortis en Bpost, waarbij tevens een poging zal worden ondernomen om de opbrengst van de verkoop van BDJS te recupereren. De werknemers maken een inventaris op van de waarden in aanwezigheid van een lid van Brink's EMEA en van een inspecteur van BB.

Middelwijd hebben zich twee andere kandidaat-overnemers gemeld. Vooreerst is er de onderneming Seris France²² die in de bewaking actief is, en dan is er de Antwerpse zakenman Ramy Baron²³ die zijn geldtransport- en bewakingsfirma Baron Security aan de Zweedse groep AB Securitas in 1999 had verkocht met een niet-concurrentiebeding voor een periode van tien jaar.

De voorlopige bewindvoerders zetten hun onderzoek verder met betrekking tot de operaties rond BB. Na een eerste evaluatie schatten ze de werkelijke waarde van de verkoop van Global Services aan BDJS op 6,2 miljoen euro.²⁴ A. Zenner slaagt er niet in om Carlo Weisen, de afgevaardigd bestuurder van BB gevestigd in Luxemburg, te overtuigen om financieel tussenbeide te komen voor het terugbetalen van het sociaal passief. Willem-Jan Candel²⁵, de commercieel directeur van Brink's voor Nederland en België en woordvoerder van BB, verdedigt de politiek van zijn onderneming: aan de ene kant zijn de procedures, ingespannen tegen G4S wegens oneerlijke concurrentie, te rechtvaardigen gezien het verschil in statuut van de werknemers van beide ondernemingen; van de andere kant heeft BB tussen 2006 en 2008 15,7 miljoen in machines, in intelligente koffers en software geïnvesteerd. Al heeft geen AV op de vereiste datum plaatsgevonden, dan gebeurde dat omdat, alvorens een AV samen te roepen, BB een oplossing voor het financieren van de voortzetting van zijn activiteiten zocht. Ten slotte is de verkoopprijs van Global Services vastgesteld door een onafhankelijk consultancybureau.

De handelsrechtbank van Brussel van haar kant vermindert niet de druk. Op 25 november bevestigt en verlengt ze de opdracht van de twee voorlopige toezichthouders die zich dan tot The Brink's Company kunnen wenden om van haar de terugbetaling van 20 miljoen euro van het bedrijfspassief te eisen. Een bevelschrift schort niet alleen de verkoop van Global Services op, maar ook elke toekenning van een vergunning aan BDJS en alle gevolgen van de voorlopige vergunning, wat elk transport van diamanten en van valuta vanaf de luchthaven van Zaventem blokkeert. Daardoor wordt voor ongeveer 150 miljoen euro aan diamanten in Zaventem geblokkeerd. Ten aanzien van de weigering van de directie van BDJS om de sleutels en de toegangscode voor het beveiligen van diamanten te verschaffen, vaardigt de rechtbank een nieuw bevelschrift uit, waardoor de directie verplicht wordt om aan de vragen van de voorlopige bewindvoerders van BB te antwoorden op straffe van een dwangsom van 25.000 euro per uur: de diamanten zijn gerechtelijk verzegeld. Ten slotte wordt op 29 november door de voorzitter van de handelsrechtbank een akkoord afgesloten, waarbij de

geblokkeerde diamanten en hun transport door BDJS – een nieuwe vergunningaanvraag was ingediend – werden vrijgegeven mits een bankgarantie van 6,2 miljoen euro door The Brink's Company overgemaakt op een rekening geopend ten gunste van Brink's Belgium.

De onderhandelingen met de kandidaat-overnemers

Op 29 november en 2 december ontmoeten de vakbondsorganisaties achtereenvolgens R. Baron en de vertegenwoordigers van de groep Loomis. Ze herinneren hen aan de eisen van de werknemers: geen sprake van toe te geven ten aanzien van de werkgelegenheid, de vier vestigingen of het bediendestatuut, maar op dat laatste punt worden verschillen zichtbaar. Terwijl het ACLVB en het ABVV het statuut als dusdanig willen behouden, stelt het ACV een verbeterd arbeidersstatuut voor dat de voordelen van het bediendestatuut inzake vooropzeg, vakantie en gewaarborgd loon in geval van ziekte behoudt, maar dat tijdelijke werkloosheid toestaat. De twee kandidaat-overnemers zeggen het onderzoek naar de financiën en de operationele structuur van BB te willen voortzetten.

Onderwijl wordt de directie van BB actief. Haar advocaat, meester C. Van Buggenhout gaat tegen de benoeming van de twee voorlopige toezichthouders in beroep²⁶, terwijl de Groep Brink's in alle discretie op 26 november een AV samenroept om de bestuurders van het Belgische filiaal met terugwerkende kracht te herbenoemen, ten einde aldus de faillissementsaanvraag ontvankelijk verklaard te krijgen: indien de rechtbank dan het faillissement zou uitspreken, dan zal ze één of meerdere curatoren benoemen om de voorlopige bewindvoerders te vervangen en, mocht het faillissement afgewezen worden, dan kan de oude directie terug aantreden.

Van zijn kant neemt de federale minister van Economie V. Van Quickenborne op 8 december contact op met het nationaal aanspreekpunt voor de OESO-richtlijnen²⁷ betreffende multinationale ondernemingen ten einde een drievoudige verificatie uit te voeren rond het respecteren van de wetgeving inzake financiële informatie, de bevoegdheid van de bestuurders van BB en het wel of niet beroep doen op een dreiging

van delokalisatie of het ontslaan van werknemers van de zijde van Brink's. Van zijn kant verwijst G. Delvaux naar een intentiebrief (comfort letter) afkomstig van het moederbedrijf van BB waarin vanaf 24 juni 2010 financiële steun voor een jaar wordt beloofd.²⁸

Om terug te komen op die kandidaat-overnemers: zo verneemt men op 10 december dat Baron en Loomis een gemeenschappelijk bod²⁹ hebben uitgebracht met de bedoeling een overname zonder faillissement te doen met behoud van de vestiging van Strépy; het personeel zal naar het arbeidersstatuut overgaan, maar de investeringen zouden worden gegarandeerd. Cobelguard en Seris bestuderen de toestand van BB en willen hun antwoord binnen een week geven. De voorlopige bewindvoerders ontvangen echter geen ernstig bod en lanceren daarom op 17 december een "Oproep tot overnamebod" die het faillissement van BB niet meer uitsluit. De vakbonden verdedigen het bediendestatuut op gevaar af een faillissement over zich af te roepen, waarna de werknemers met het bediendestatuut worden ontslagen en met het risico op een overname na faillissement met het arbeidersstatuut. De termijn om een bod uit te brengen loopt tot 22 december; een dag later zou een sociaal plan worden onderhandeld met een sociaal bemiddelaar en de vakbonden. In geval

van een akkoord zouden de tijdelijke bewindvoerders de boeken sluiten en zouden de werknemers worden ontslagen met het oog op een zo snel mogelijke hervatting volgens de voorwaarden van het sociaal plan. Hoewel de lonen en de premies van december betaald zijn, ontbreken echter de liquiditeiten om de activiteiten in 2011 verder te zetten.³⁰ Op 22 december blijkt dat Cobelguard en Seris³¹ zich hebben teruggetrokken en dat enkel het duo Baron-Loomis een bod heeft uitgebracht. Dat betekent de overname van ongeveer 320 werknemers, van wie 265 met het arbeidersstatuut (het administratief personeel en het kaderpersoneel zouden hun statuut van bedienden behouden), bij de vier vestigingen met hun activiteiten en dit vanaf 1 februari 2011. De overnemers verbinden zich om 6 miljoen euro tijdens de komende drie jaren te investeren in de commerciële ontwikkeling en in het aanschaffen van materieel. Mochten de vakbonden de verandering van statuut afwijzen, dan zal het faillissement onvermijdelijk worden en zou de toekomst gecompromitteerd zijn.

The Brink's Company zou ten andere met een schikking over de brug komen: ze zou 7,5 miljoen euro storten voor het financieren van het sociaal passief in het kader van een overname in ruil voor het laten vallen door de tijdelijke bewindvoerders van een aanklacht tegen haar (o.a. met betrekking

tot de verkoop van Global Services aan BDJS). Dat is dus een schikking waarover nog moet worden onderhandeld.

Op 11 januari 2011 vinden twee ontmoetingen plaats: van de ene kant tussen de vakbonden en Baron-Loomis waarbij hun voorstellen worden toegelicht; van de andere kant tussen de vakbonden en de tijdelijke bewindvoerders om over een sociaal plan te praten. Volgens de laatste bedragen de activa van BB 13,5 miljoen euro, waarvan 2 miljoen euro voor de verkoop van materieel aan Baron-Loomis, 2 miljoen euro voor de gebouwen, 2 miljoen euro voor de handelsvorderingen en 7,5 miljoen euro die mogelijk als gevolg van de (te onderhandelen) schikking met de Amerikaanse hoofdzetel kunnen vrijkomen. Deze activa zouden naar de werknemers gaan op het moment van het faillissement, maar indien de opnieuw aangeworven werknemers zouden vergoed worden als bedienden in functie van de formule-Claeys, dan zou er 18,5 miljoen euro nodig zijn. De tijdelijke bewindvoerders doen daarom aan de werknemers een voorstel van schadeloosstelling van 74 procent van de ontslagvergoeding waar ze in geval van faillissement theoretisch recht op hadden gehad. De niet opnieuw aangeworven werknemers zouden ten laste komen van het Fonds voor de sluiting van ondernemingen. De vier vestigingen zouden

worden behouden, maar die van Strépy zou worden overgebracht naar Bergen (Mons). R. Baron neemt trouwens contact op met de banken als klanten om er zich van te verzekeren dat die zullen blijven beroep doen op de nieuwe onderneming voortgekomen uit de overname en die Loomis zal heten. Een sociaal akkoord wordt dan op 13 januari tussen de drie vakbondsorganisaties en de tijdelijke bewindvoerders getekend.

Volgens R. Baron³² hebben de geassocieerde partners de taken verdeeld: Baron zal worden belast met de commerciële ontwikkeling van de nieuwe onderneming als commerciële tussenpersoon met de klanten. Loomis zal zich belasten met de operationele aspecten en het management. De oprichting van een nieuwe onderneming, voorzien voor 1 februari, is nochtans onderworpen aan de goedkeuring van de raad van bestuur van Loomis. Uit ontmoetingen met de belangrijkste klanten (de banken en Bpost vooral) blijkt dat deze liever beroep doen op een tweede geldtransporteur, want een eventueel monopolie van G4S lijkt hen niet gezond. R. Baron wijst ten andere naar verschillende factoren die hebben bijgedragen aan de problemen van Brink's Belgium: het bediendestatuut tegenover het arbeidersstatuut van G4S omdat dit minder mogelijkheden tot flexibiliteit bood; een boventallig management; een onvoldoende ontwikkelde commerciële dienst, en een gebrek aan investeringen op het niveau van het materieel. Hij verwacht veel van goede verhoudingen met de vakbonden, maar wijst ook op de noodzaak van de overgang naar het arbeidersstatuut. Op 17 januari lijkt alles dus voorhanden te zijn om na het faillissement de overname van BB door de associatie Baron-Loomis te mogen meemaken als een akkoord met de vakbonden over het statuut en over de loonsvoorwaarden met de vakbonden is bereikt.

De volte face van Loomis en dan het faillissement

Het zorgvuldig in elkaar gezette scenario wordt nochtans volledig in de war gestuurd wanneer men op 26 januari verneemt dat de raad van bestuur van Loomis verzaakt aan het overnemen van de werknemers en de activiteiten van BB. Een dag eerder hadden de vakbonden echter een loonakkoord met de tijdelijke bewindvoerders en de overnemers afgesloten, waarbij ze de voorwaarden

van de Zweedse groep accepteerden, dat wil zeggen het terug aanwerven van de werknemers onder het arbeidersstatuut en de loonvoorwaarden afgestemd op het minimum dat in de sector toegepast werd (dat impliceerde een gemiddeld loonverlies van 300 euro per maand). Het betekende in wezen belangrijke toegevingen: het is zo dat ze nauwelijks een keuze hadden, wilden ze hun werkgelegenheid na het faillissement redden. Het lijkt erop dat de redenen voor de volte face van Loomis moet worden gezocht in de financiële breekbaarheid van BB (en met name in de daling van het omzetcijfer van 25 naar 23 miljoen euro) en in de vrees van de Zweedse groep voor mogelijke sociale onrust daar de vakbonden het loonakkoord noodgedwongen hadden moeten aanvaarden. R. Baron van zijn kant zegt verbaasd en ontgoocheld te zijn, want hij was zijn engagementen op commercieel vlak nagekomen. De weigering van Loomis lokt een staking van 24 uren op 27 januari uit, waarbij de vakbonden op een correcte wijze het personeel, dat tussen woede en ontgoocheling leeft, willen voorlichten.

Op dezelfde 27 januari hopen de tijdelijke bewindvoerders nog over een tijdelijk krediet met de banken/klanten te kunnen onderhandelen voor het voortzetten van de activiteiten zonder overnemer en om met hen te discussiëren over de garanties die ze voor het omzetcijfer kunnen bieden. Daarbij maken ze nog een rondje rond eventuele potentiële overnemers. Op 28 januari blijkt nochtans dat de banken/klanten, evenals Seris en Cobelguard, geen gevolg aan dat verzoek geven, waarna R. Baron zich terugtrekt. Dan vragen de tijdelijke bewindvoerders het faillissement bij de handelsrechtbank in Brussel aan.

De handelsrechtbank spreekt ten slotte pas op 2 februari het faillissement van Brink's Belgium uit. Vragen zijn gerezen – in samenhang met de faillietverklaring – omtrent het verzoek ingediend door de tijdelijke bewindvoerders betreffende het opgeven van de procedure van gerechtelijke reorganisatie.³³ In de loop hiervan heeft de rechtbank twee curatoren benoemd, de advocaten Isabelle Ensich en Wim Heethem, die tijdens de komende dagen de 398 werknemers moeten ontslaan, de ontslagpremies uitbetalen en de activa van Brink's Belgium liquideren. Het indienen van de schuldvorderingen wordt voor 9 maart

verwacht. De curatoren hebben zich aan het werk gezet door o.a. op 4 februari de vakbondsorganisaties te ontvangen die hen drie prioriteiten hebben geopperd. Vooreerst de kwestie van het engagement van het moederbedrijf om 7,5 miljoen euro te storten; echter, volgens meester Van Buggenhout is dat engagement niet meer van kracht daar het verband houdt met een overname van de activiteiten. Hij doet echter voor de curatoren niet de deur op slot. Ten tweede is er het behoud van het bedrijfsapparaat, om in geval van een eventuele overname van de activiteiten, de transfer mogelijk te maken. Maar de werknemers beschikken in de brandkasten over een "krijgskas" die ze slechts willen afstaan in ruil voor serieuze garanties van de zijde van een eventuele overnemer. Ten slotte zijn er onderhandelingen met een overnemer, want voorafgaandelijk heeft A. Zenner contact met een nieuwe kandidaat gehad.

A. Zenner wijst natuurlijk naar de verantwoordelijkheid van The Brink's Company bij het faillissement door o.a. te alluderen op de intentiebrief waarbij BB verzekerd wordt van financiële steun tot juni 2011. Hij herinnert er eveneens aan dat de vertegenwoordigers van Loomis de overname ondergeschikt hadden gemaakt aan een akkoord met hun raad van bestuur en hij betreurt de houding van de banken/klanten die, op dat moment, zich geconfronteerd zagen met die ene G4S die een monopolie voor het geldtransport bezit en dus over de mogelijkheid beschikt om de prijzen naar believen te zetten, zelfs mocht de FOD Economie de opdracht hebben er over te waken dat G4S geen misbruik van de toestand maakt. Wat de curatoren betreft, die zeggen reeds contact met verschillende eventuele kandidaat-overnemers gehad te hebben, zonder echter over een concreet engagement te beschikken. Het is inderdaad voorbarig om op korte termijn een mogelijke overname te mogen tegemoet zien, al speelt de tijd in het nadeel van dat perspectief.

Een conflict dat vragen opwerpt bij het sociaal overleg

Na meer dan drie maanden eindigt het conflict bij Brink's Belgium voorlopig met een faillissement en het ontslag van alle werknemers. Als men de interacties tussen de verschillende actoren van het conflict

evalueert, moet men erkennen dat, op dit moment, de leiders van de Europese Unie meer bij de economische eenwording betrokken zijn dan bij het respect voor de sociale rechten, en dat ze nog altijd geen enkel dispositief hebben ontworpen om de handelingen van de multinationale bedrijven op hun territorium te reguleren. Men heeft het laatstelijk nog bij Opel Antwerpen geconstateerd en nu ziet men dat The Brink's Company zich permitteert om tegen elke sociale wetgeving in tot een faillissement te besluiten omdat de belangrijkste geïnteresseerden, de werknemers, hebben geweigerd zich bij haar beslissingen neer te leggen. Er is dus reden om het gedrag van een multinational als deze te blameren die elke sociale wetgeving die haar niet zint, aan haar laars lapt. De werknemers en de vakbonden van Brink's Belgium hebben het onmogelijke gedaan om hun werkgelegenheid te redden en om het voortzetten van de activiteiten toe te laten, gaande tot het aanvaarden van de extreem rigoureuze voorwaarden (overgang naar het arbeidersstatuut, minimumloon van de sector), opgelegd door alleen maar de ondernemer, hier de Zweedse groep Loomis, maar die zich op het einde terugtrekt. Zie daar nogmaals een gedrag dat men met de vinger kan nawijzen, evenals de meer dan bibberige attitude van de banken/klanten van Brink's Belgium (BNP Paribas Fortis en ING) die de toestand hadden kunnen redden door minimale garanties te bieden voor wat betreft de continuïteit van de activiteiten van Brink's Belgium. Het gerecht heeft van zijn kant zijn werk gedaan (en dat is nog niet afgerond) door de illegale activiteiten van de onderneming te vervolgen; de voorlopige bewindvoerders hebben het uiterste geprobeerd om de twijfelachtige praktijken van Brink's Belgium in het licht te stellen en om zo mogelijk een maximale financiering te verkrijgen ten einde aan de ontslagen werknemers correcte vergoedingen te garanderen, dit gezien de precare toestand van Brink's Belgium en gezien de terughoudendheid van het moederbedrijf. De federale overheid (werk en economie) heeft het met bemiddeling en met consultaties geprobeerd (zelfs via het nationaal contactpunt van de OESO), die echter zonder effect zijn gebleven. Er blijft aan de curatoren niets anders over dan zich van een dubbele taak te kwijten: het voortzetten van het werk van de tijdelijke bewindvoerders om een decent sociaal plan voor de ontslagen

werknemers uit te werken en om eventueel op zoek te gaan naar een overnemer die, ondanks de talrijke obstakels, de onderneming op zo kort mogelijke tijd weer vlot kan trekken.

Dit conflict toont eens te meer goed aan in welke graad het uitoefenen van het sociaal overleg riskant is geworden, zeker vanaf het moment dat men met een multinational wordt geconfronteerd die zich weinig aan het respecteren van de sociale wetgeving en de rechten van de werknemers gelegen laat.

Dit conflict toont eens te meer goed aan in welke graad het uitoefenen van het sociaal overleg riskant is geworden, zeker vanaf het moment dat men met een multinational wordt geconfronteerd die zich weinig aan het respecteren van de sociale wetgeving en de rechten van de werknemers gelegen laat. Men heeft ten andere gezien hoe de kwestie van de harmonisatie van de statuten tussen arbeiders en bedienden een vergiftigd probleem blijft. Het conflict gebeurde op het moment dat de Groep van Tien deze kwestie besprak tijdens onderhandelingen over het afsluiten van een Interprofessioneel Akkoord (IPA). Het begin van een oplossing voor het voorstel van een IPA van 18 januari 2011 is nog bij lange na niet voor de bedienden bevredigend verlopen (waarvan de centrales het IPA verwerpen) en daarom eisen de vakbondsorganisaties een harmonisering van beide statuten naar boven.

Er resten nog een zeker aantal kwesties die verre van opgelost zijn: hoe staat het met de wettelijkheid van de verkoop Global Services aan BDJS en het definitief toewijzen aan deze onderneming van een vergunning voor het geldtransport, hetgeen ongetwijfeld tot de geheime doelstellingen van The Brink's Company behoorde? Wat met het voorlopig feitelijk monopolie van de groep G4S voor het geldtransport? Wat gebeurt met de door The Brink's Company voorgestelde transactie (de betaling van 7,5 miljoen euro in geval van het seponeren van de gerechtelijke vervolgingen en de overname van Brink's Belgium)? Hoe zal men te werk gaan bij het "bevrijden" van de oorlogskas van de werknemers? In afwachting hiervan zijn het bijna 400 werknemers (en hun gezinnen) die, in

afwachting van een ontslagvergoeding, zich zullen moeten zien te redden met een werkloosheidsvergoeding.

(8 februari 2011)

P.S.: Na afloop van het faillissement van Brink's Belgium is de monopoliepositie van de groep G4S bevestigd. Na 9 februari hebben de banken (ING, BNP Paribas Fortis) en de groep Delhaize een conventie voor de duur van drie jaar met G4S ondertekend voor hun geldtransport en Bpost is daarna gevolgd. Het resultaat is dat, volgens G4S, tot juni voor deze activiteit 150 tot 200 personen, hoofdzakelijk afkomstig van bij Brink's, worden aangeworven. Voor de rest werd het aanbod van een groep investeerders als te zwak beoordeeld. De curatoren gingen dan over tot de verkoop van een reeks activa van ex-Brink's Belgium. Cobelguard heeft een bod gedaan op het gebouw in Gent en op het exploitatiematerieel. G4S deed een bod op een significant deel van de bestelwagens en de wapens. Bpost deed een bod voor het overnemen van de machine die de betaling van de pensioenen regelde, inclusief het personeel dat erbij hoort. De gebouwen in Hasselt, Strépy en Laken staan te koop. Dat gezegd zijnde, blijft de kwestie van het feitelijk monopolie van G4S en van de risico's inherent aan deze situatie. Er is ten andere nog altijd geen oplossing gevonden voor de 7,5 miljoen euro door The Brink's Company beloofd of voor de verkoop van Global Services aan BDJS.

(17 februari 2011)

(Vertaling: André Mommen)

Noten:

¹ In maart 1986 kent men een staking van twee weken en in januari-februari 1998 een staking van zes weken omwille van veiligheidsproblemen bij geldtransporten als gevolg van twee dodelijke overvallen. Over de staking van 1998, zie M. Capron, "Perdre sa vie à la gagner?", in *La Revue nouvelle*, mei-juni 1998, blz. 12-18.

² Onder de klanten zijn onder andere de banken en de openbare en private financiële instellingen, de detailhandel, de sectoren van juwelen en goudsmeden. In 2009 nam de groep bedrijven in Brazilië, India, Rusland, China en in de Aziatische Stille Oceaan regio over.

³ Deze gegevens komen uit *Annual Report 2009*. Zie www.ir-site.com/bco/annual.asp

⁴ Bij een wisselkoers van 1,3 US\$ voor 1 euro.

⁵ Een comité voor auditing en ethiek; een comité voor beloningen en voordelen; een comité voor bedrijfsbeheer en benoemingen; een uitvoerend comité; een financieel en strategisch comité. Zie de site: www.brinksinc.com/Corporate-Information/Corporate-Information.aspx

⁶ Brink's Business Code of Ethics: "CORPORATE CITIZENSHIP. Our Company also has special responsibilities to be a good citizen in the communities as well as to national institutions, and encourage employees, officers and directors to take an active personal role in organizations dedicated to public service." blz. 4.

⁷ De groep G4S is in 2000 uit de splitsing van de gemeenschappelijke groep Groupe 4-Securitas voortgekomen. G4S behield de activiteiten van de geldtransporten en de Zweedse groep Securitas ontdeed zich van het filiaal Loomis dat in de geldtransporten gespecialiseerd was. G4S is marktleider voor wat betreft geldtransporten in België en bezit een marktaandeel van ongeveer 70 procent.

⁸ Zie <http://economie.wallonie.be/02 Databases/>

⁹ Brink's Diamond and Jewelry Services is een bvba met een kapitaal van 62.000 euro, opgericht op 8 mei 1991 en in Antwerpen gevestigd. De omzet varieerde van 16 miljoen euro eind 2007 tot 11,8 euro eind 2009. Bruto winstcijfers zijn niet voorhanden. Er worden 24 voltijdse equivalenten tewerkgesteld.

¹⁰ Naar aanleiding van interpellaties van verschillende parlementsliden geeft de minister op 23 november uitleg over deze ontmoetingen in de Commissie van Sociale Zaken in de Kamer (Kamer van Volksvertegenwoordigers – Commissie van Sociale Zaken – Vergadering van 23 november 2010, CRIV 53 Com 045, blz. 20 e.d.). Ze heeft bevestigd dat de directie helemaal op haar positie was gebleven tijdens deze ontmoetingen en bij onveranderde toestand de intentie had geuit om op korte termijn de boeken te sluiten.

¹¹ De directie heeft o.a. een voorstel van het ACV afgewezen dat het arbeidersstatuut accepteerde, maar met het behoud van een wachtperiode en ontslagvergoedingen gelijk aan dat van het bediendstatuut, evenals een grotere flexibiliteit voor de overuren.

¹² De werkgever kan echter het statuut van het personeel slechts veranderen met de individuele toestemming van de werknemer of bij collectief akkoord met de vakbondsorganisaties.

¹³ "The Brink's Company ... announced today that it has exited the cash handling in Belgium".

Brink's Press Release, Richmond, November 12, 2010.

¹⁴ "Brink's will continue to operate in Belgium through its Global Services unit, which provides secure transport of diamonds, jewelry, precious metals, banknotes and other commodities". *Idem*.

¹⁵ De volksvertegenwoordiger Z. Genot van Ecolo interpelleert op 1 december in de Commissie van Binnenlandse Zaken van de Kamer minister Turtelboom hierover. Deze antwoordt dat, om te voorkomen dat de continuïteit van de activiteiten in gevaar zou komen, de regering de toestemming kan verlenen dat, in geval van het toevoegen van een activiteitenbranche in een nieuwe rechtspersoon, deze laatste de activiteiten van de overgenomen onderneming met behulp van de initiële vergunning kan verder zetten. Dit alles ten voorlopigen titel totdat een definitieve beslissing is genomen betreffende de nieuwe vergunningaanvraag, iets wat zes maanden in beslag kan nemen.

¹⁶ De beschikbare liquiditeiten kunnen de uitbetaling garanderen, maar men zou kredietlijnen van 7 miljoen euro moeten openen om de activiteiten te hervatten.

¹⁷ Voor de transport van ontvangen waarden door BDJS te Zaventem, betaalde BDJS 3,9 miljoen euro per jaar aan Global Services.

¹⁸ Het kapitaal van Cobelguard is voor 40 procent in bezit van de holding Ackermans en Van Haeren en voor de rest van zijn directeur Dirk Goethals en van Stefan De Bock.

¹⁹ Interview in *L'Écho*, 20-22 november 2010.

²⁰ Bij ontslag genieten de werknemers het bediendstatuut, maar ze zullen nadien, mocht er een overname gebeuren, onder het arbeidersstatuut worden overgenomen.

²¹ Indien er al verschillen met het arbeidersstatuut zijn, dan bevestigt dit ook dat de bediende in het begin van zijn loopbaan bij BB slechter dan een arbeider wordt betaald en dat zijn beloning pas die van een arbeider overtreft tijdens de tweede helft van zijn carrière.

²² De Belgische tak van Seris was in 1907 in de haven van Antwerpen opgericht onder de naam "Garde Maritime Commerciale" alvorens "Garde Maritime Industrielle et Commerciale" (GMIC) te worden, waarna het van 1995 tot 2003 opereerde onder de naam "Initial Security" (eigendom van de groep Rentokil Initial) alvorens haar Belgische activa in het geldtransport in 2003 aan Brink's Belgium te verkopen. Vanaf dat moment worden de bewakingsactiviteiten door Seris France, dat in eigendom van de Franse groep Separegi is, van Rentokil overgenomen.

²³ Ramy Baron had in 1992 Baron Security opgericht na in het bezit te zijn geweest van een

andere beveiligingsfirma, nl. Monitor Security die in 1987 was verkocht. Hij bezit een vastgoedbedrijf, Baron Investment, en hij was kandidaat geweest voor de overname van Sobelair in 2004 en van Val Saint-Lambert in 2008.

²⁴ De verkoop werd op 3 november voor 3,4 miljoen euro beklonken. Gezien de rentepercentages en de cash flow bedraagt de waarde in feite 4,1 miljoen euro, waar nog eens 2,1 miljoen euro van handelsvorderingen bijkomen die via cash pooling volgens een conventie, die vanaf 3 november had moeten worden beëindigd, naar de holding zijn getransfereerd. Na verricht onderzoek hebben de tijdelijke toezichhouders de verkoopprijs op 10,5 miljoen euro doen schatten.

²⁵ Interview met W.-J. Candel in *L'Écho*, 26 november 2010. Zie ook *La Libre Belgique*, 11 december 2010.

²⁶ Op 9 december vraagt hij ten andere dat het dossier BB zou worden verwezen naar de handelsrechtbank van Nijvel, daar die van Brussel volgens hem moedwillig het geheim zou hebben geschonden, omdat voorzitter F. De Tandt pas tijdelijke toezichhouders had benoemd nadat ze kennis had genomen van een vonnis, door een andere instantie van de rechtbank geveld, met betrekking tot een aanvraag tot faillissement. Dit verzoek tot onttrekking werd op 16 december door het Hof van Cassatie verworpen.

²⁷ Dit nationaal contactpunt telt vertegenwoordigers van de FOD (Federale Overheidsdienst) Economie, KMO, Middenveld en Energie, Buitenlandse zaken, Justitie, van de werkgevers en de vakbonden. De oorsprong ervan gaat terug naar een richtlijn afkomstig van de OESO in 1976 aangenomen voor het adopteren van een gedragscode voor multinationals inzake fiscaliteit, financiële informatie en arbeidsverhoudingen. Op 21 januari 2011 publiceert het nationale contactpunt zijn conclusies: het wijst op overtredingen van de Belgische sociale wetgeving en met name op het belemmeren van het overleg met de vakbonden, daar de leiding van BB niet over een voldoende manoeuvreerruimte beschikt. Ook zou men in geval van sluiting en van collectieve ontslagen de vakbonden en de bevoegde federale autoriteiten hebben moeten verwittigen door met name de Renault-procedure in werking te stellen. De directie van BB zegt het personeel en de vakbonden op de hoogte te hebben gesteld van de sociaaleconomische toestand en tevergeefs beroep gedaan te hebben op de sociale inspectie en op FOD-werkgelegenheid; ze kritiseert daarbij de "klaarblijkelijke onwil" van de sociaal verzoener tijdens de zeldzame momenten van onderhandelingen.

²⁸ Op basis van deze brief beginnen de tijdelijke toezichhouders een rechtszaak tegen The

Brink's Company ten einde een provisie van 4 miljoen euro te deblokken om de continuïteit van BB na december te verzekeren.

²⁹ Loomis zou de transportactiviteiten van diamanten verkocht aan BDJS nochtans niet overnemen (die ten andere op 10 december een nieuwe tijdelijke vergunning voor het uitoefenen van deze activiteiten heeft ontvangen), omdat een niet-concurrentie beding Loomis belet om deze activiteit gedurende drie jaar uit te oefenen.

³⁰ Men ontdekt nochtans ongeveer 300.000 euro van BB in de kluizen van een oud agentschap van Dexia te Gent, een som door BB eind 2001-begin 2002 tijdens de overgang naar de euro zonder bon bij Dexia binnengebracht, die in een niet meer gebruikte nachtkluis gedeponeerd was en niet meer tijdens de verhuizing van Dexia was gecontroleerd.

³¹ Cobelguard meent dat de parameters om op korte termijn tot een duurzame continuïteit te komen, niet voorhanden zijn en dat de te realiseren investeringen te groot zouden uitvallen. Seris meent dat, daar ze geen geldtransporten uitvoert, synergieën onmogelijk zijn en dat de uit te voeren investeringen overdreven uitvallen.

³² Interview in *Le Soir*, 18 januari 2011.

³³ De procureur des konings heeft er nochtans aan herinnerd dat de tijdelijke bewindvoerders waren benoemd om de continuïteit van de onderneming te verzekeren en niet om het faillissement aan te vragen.